# CANTHARIDUS (JUJUBINUS) EXASPERATUS (PENNANT, 1777) OP JERSEY CHANNEL ISLES

door

A. Stiva

Bij het verwerken van het in 1982 door mij op Jersey verzamelde materiaal kwam een monster tevoorschijn met levend verzamelde Cantharidus exasperatus (Pennant, 1777).
Bij het raadplegen van de Sea Area Atlas, Seaward 1982 kwam er iets merkwaardigs tevoorschijn, wat mij er toe deed besluiten wat in de locale literatuur te duiken.

E. Duprey, 1878, vermeldt op p. 102 de soort voor Jersey. Als vindplaats: onder stenen (sous des pierres). Over levend of dood (leeg) wordt niet geschreven.

Marquand, E.D., 1902, meldt op p. 78 lege schelpen van C. exasperatus algemeen op de kusten van Guernsey en Herm, maar zeldzaam als levend verzameld met dreggen. Ook op Alderney levend aan de laagwaterlijn, maar uiteraard zeldzaam, echter dood (leeg) algemeen, dit op gezag van Tomlin.

Arrecgros, J., 1958, noemt de soort op p. 18 en geeft een afbeelding. Als verspreidingsgebied geeft hij de Atlantische kust en de Middellandse Zee aan, waar de soort zeer algemeen is.

McMillan, Nora F., 1968, noemt de soort op p. 27 met een afbeelding op Pl. 6, fig. 1. Zij beweert dat C. exasperatus algemeen op de Channel Isles voorkomt en verder bekend is van lands' End, Lulworth Cove, Weymouth en de Clyde.

Nash, Mrs H., 1970, vond bij haar bezoek aan Herm veel lege en 'worn' exemplaren. Herm-bezoekers als De Boer, Th. W., 1978, en Hoeksema, Dick F., 1981, zullen dit wel met haar eens zijn.

Parenzan, Pietro, 1970, meldt het algemeen voorkomen op diverse lokaliteiten maar waarschijnlijk allemaal in de Middellandse Zee. Dit op p. 51.

Turk, Stella S., 1973, (Concordance) vermeldt zonder verdere gegevens de soort op p. 12.

Brehaut, Roger N., 1976, geeft in zijn lijst van Guernsey Mollusken, op p. 508, aan dat er algemeen verse (maar wel lege) schelpen zijn verzameld tussen 1950 en 1976.

Seaward, Dennis R., 1982, geeft op MAP 54 de tot eind 1981 bekende verspreiding voor de Britse eilanden aan en geeft tevens de status van levend na 1950: ●, levend voor 1950: ◐ en als lege schelp voor alle data op: 0.

Het merkwaardige, waar ik in het begin van dit verhaal al op duidde, is dat er ondanks het algemeen voorkomen van dood materiaal op de Channel Isles C. exasperatus nauwelijks levend verzameld bekend is, zowel van de Channel Isles als van de Britse eilanden. De enige Area waar levend is verzameld (en gemeld) is Area 29, Clyde & Arggyll, aan de Westkust van Schotland. De Area's 15 en 16, resp. Wight en Portland zijn genoteerd voor levend verzameld vóór 1951. Deze Area's sluiten aan op de Area 17, de Channel Isles en de Area's 18,19 en 20, zijnde resp. Plymouth, Scilly Isles en North Cornwall, waar tot dusver alleen maar lege schelpen zijn verzameld. Ook in Area 27, Dublin, heeft men lege schelpen gevonden.

Door mij werden op 5/9/1982 een drietal levende exemplaren van Cantharidus (Jujubinus) exasperatus (Pennant, 1777) verzameld op de localiteit Grève de Lecq, St. Ouens, Jersey. De dieren waren gedregd door een kreeftenpot, welke tussen Grune de Beequet en Les Demies, een paar rotspunten buiten de baai, had staan vissen.

Door deze vondst kan Area 17 op de MAP 54 naar de status van ● worden verheven, en wordt dan de 2e Area van de Britse eilanden waar na 1951 de soort levend is verzameld.

De verdere bijvangst uit de kreeftenpotten waren een groot aantal Hinia (Hinia) reticulata (Linné, 1758) in grote exemplaren, Calliostoma (C.) zizyphinum (Linné, 1758), Gibbula (G.) magus (Linné, 1758) en Ceratostoma (Ocenebra) erinacea (Linné, 1758), alles levend.

Cantharidus exasperatus is klaarblijkelijk een dier dat onder de L.L.W.line leeft en daarom niet zo makkelijk levend is te verschalken. De kreeftenpotten worden op zo'n 20 m en meer diepte neergelaten en vissen dus een wat andere fauna op, dan die op de rotsen en stenen aan het strand is te verzamelen.

Mijn dank gaat vooral uit naar Mr. R. Long, The Museum, St. Helier, Jersey, die het mij mogelijk maakte om in de oude locale literatuur de gegevens te vinden die in bovenstaand verhaaltje zijn verwerkt.

BIBLIOGRAFIE

DUPREY, E., 1878. Coquilles de Jersey.- Bulletin annuel de la Société Jersiaise, 1(3): 96-108. Jersey.

MARQUAND, E.D., 1902. The Marine shells of Guernsey and the lesser Channel Islands.- Report and Transactions, The Guernsey Society of Natural Science and local research, 1901: 70-86. Richard, Guernsey.

ARRECGROS, J., 1958. Coquillages Marins. Petits Atlas Payot : 1-64. Lausanne.

McMILLAN, N.F., 1968. British Shells: I-XII, 1-196. London, New York.

NASH, Mrs. H., 1970. Shell Collector's Paradise.- The Concholigist's Newsletter 34: 160-163. Conch. Soc. Gr.Br. and Ireland, London.

PAENZAN, P., 1970. Carta d'identità delle conchiglie del Mediterraneo. Vol. 1, Gasteropodi: 1-283. Tarento.

TURK, S.M., 1973. Concordance to the Field Card for British Marine Mollusca. The Conchological Society of Great Britain and Ireland: 1-66. London.

BREHAUT, R.N., 1976. The Molluscs of Guernsey,- Report and Transactions, The Guernsey Society of Natural Science and local research: 503-533. Guernsey.

DE BOER, Th.W., 1978. HERM.- Corr. blad van de NMV, 180: 743-745.

HOEKSEMA, D.F. Lijst van de op Shell Beach, Herm (Kanaaleiland) gevonden schelpen in de periode 7-21 juli 1979.

SEAWARD, R., 1982. Sea Area Atlas of the Marine Molluscs of Britain and Ireland.- Conchological Society of Great Britain and Ireland: 1-53, 759 MAPS.